

Yiyiniz içiniz ancak israf etmeyiniz (Araf 31)

[Banu Atabay'in lezzetler.com Yemek Tarifleri Sitesi](http://BanuAtabay.in.lezzetler.com)

YÖRÜKLER

Nedim Atilla

Osmanlı İmparatorluğu dönemi ile Cumhuriyet'in ilk yıllarında Anadolu ve Rumeli'de göçebe olarak yaşayan, geçimlerini hayvancılıkla sağlayan ve mevsimlere göre ova veya yaylalarda kurdukları çadırlarda oturan Oğuz Türklerine 'Yörük' deniyordu.

'Cesur, muharip, iyi yürüyen, eli ayağı sağlam' gibi manaları ifade eden 'yörük' kelimesi yerine 'yürük' kelimesi de kullanılıyordu. 11. yüzyılda Orta Asya'dan göç eden ve göçebe hayat yaşayan Oğuzlar, İran'dan geçerek, Malazgirt Zaferi'nden sonra Anadolu'ya geldiler. Burada da eski hayat tarzlarını aynen devam ettirdiler. İlk zamanlar Türkmen adıyla anılan Oğuzların bir kısmı yerleşik hayata geçti. Bugünkü, Sivas, Ankara, Bolu, Kastamonu, Balıkesir, Manisa, Kütahya, Afyon, Uşak, İzmir, Aydın Antalya, Konya, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Adana, Hatay, Gaziantep ve Maraş illerinin bulunduğu geniş bir sahaya yayılmışlardı.

Bulundukları coğrafi bölgelere göre çeşitli hizmetlerde yararlandırılan Yörükler, sahillerde gemi malzemesi temini ve gemi yapımında; derbentlerde ve ana güzergahlarda yol emniyeti, tamir, muhafaza, köprü inşası ve menzillere zahire toplanması ve korunmasında; madenlerde, ordunun nakliye işlerinde ve devletin kalelerinin onarımlarında da istihdam \$ edildiler. Bugün Yörüklerin tamamı yerleşik hayata geçmişlerdir. Ancak eski hayat tarzlarını devam ettiren ve yaylak kışlaklarda göçebe olarak yaşayan Yörükler Toroslar'da hâlâ mevcuttur.

Yörükler mensup oldukları Oğuz boylarına göre isim alırlardı: Kayı, Bayat, Karaevli, Yazır, Döğeri, Dodurga, Yaparlı, Avşar, Kızık, Beğdili, Karkın, Bayındır, Peçenek (Beçenek), Çavundur, Çepni, Salur, Ey-mir, Alavuntlu, Yüreğir, İğdir, Buğdüz ve Kınık isimleri Yörük boylarına ait isimlerdir. Bugün Anadolu'daki birçok mezra, köy ve kasaba, isimlerini bu Yörük boylarının isimlerinden almışlardır. İstanbul gibi büyük şehirlere buğday ve benzeri tüketim maddelerini develeriyle Yörükler taşırlardı. Arı duru bir Türkçe konuşan ve zengin bir folkloru bulunan Yörüklerde anane ve geleneklere bağlılık vardı.